

სერვატორები რევოლუციონერებად ხდებიან და რევოლუციონერები კი ეხლანდელი წესის დაცვას ცდილობენ.

ამ არეულობით ყველაზე უფრო ბონაპარტელები სარგებლობენ: იმათი აგენტები ჩუმ-ჩუმად დაძვრებიან თურმე სოფლებში, მუქოდ არიგებენ „პატარა ბადანგს“ (ნაპოლეონ მესამის ეაჟის) და დედა მისის სურათებს, სხვა და სხვა ბონაპარტულ ბროშურებს, აგრეცლებენ ხალხში აზრს, რომ როგორც პატარა ნაპოლეონი სრულწლოვანი შეიქმნება (ამ მარტში 19 წლის შეიქმნება), იმ წამსვე მობრძანდება ინგლისიდან და საფრანგეთის ტახტზე შებრძანდება, თქვენ, გლეხებს და მუშებს, გააბედნიერებთ, გადასახადს დაგიკლებთ, ხიდებს და გზებს გაგიკეთებთ და სხვა ამ გვარკორებს.

მაგრამ, ამ ჩუმ აგენტებს გარდა, ბონაპარტის პარტიას ეხლა უფრო აშკარა და უფრო დიდი აგენტები ჰყავს:

ახალი მერების კანონის ძალით, თითქმის ყველა რესპუბლიკელი მერები გამოცვალეს, და მათ ადგილზე პრეფექტები, (რომელნიც აგრეთვე მომეტებული ნაწილი ბონაპარტელები არიან), და უმადლესი მმართველობა თითქმის ყველგან ბონაპარტელებს მიწვანეს.

ამ უკანასკნელ გარემოებას უნდა მიეწეროს, რასაკვირველია, ის აზრები, რომ გუშინწინ პაღე-ძალეს დეპარტამენტში, სადაც ხალხის წარმომადგენელი უნდა ამოეჩინათ, ბონაპარტელი დეპუტატი ამოიჩინეს. მეორე დეპარტამენტში, სადაც აგრეთვე ამორჩევა იყო, რესპუბლიკელ დეპუტატმა გაიმარჯვა. შესანიშნავია, რომ თითქმის ყველა ქალაქებმა შემოხსენებულ პაღე-ძალეს დეპარტამენტში რესპუბლიკელი დეპუტატის მხარე დაიჭირეს, და ბონაპარტელს მხოლოდ სოფლებმა ჩაუგდეს თეთრი კენჭი სოფლების მოტყუილება და დაბრმავება უფრო ადვილია, ვინამ ქალაქების მცხოვრებლებსა, რომელნიც უკეთ იცნობენ როგორც ბონაპარტის დინასტიას, აგრეთვე თავის ქვეყნის პოლიტიკურ მდგომარეობას სოფლებმაც კი ბეგრეს, რომელთაც ადრე

მუდამ ბონაპარტელების მხარე ეჭრათ, ეს ლა რესპუბლიკელ დეპუტატს თეთრი კენჭი ჩაუგდეს. მართი სიტყვით, სოფლებშიც თან და თან ერცელებდა აზრი, რომ სფრანგეთს ეხლა მხოლოდ რესპუბლიკა დაიხსნის, რადგან ამ მმართველობის ხელში უფრო შესაძლებელია სამართლიანობა, თავისუფლება და ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობესება. მაქცების მცხოვრებლებზე ხომ ლაპარაკიც არაა საქარო. მაგრამ ბონაპარტელები ისეთ ძალას პოულობენ თვით მთავრობაში და აღმინიტრაციამში, ისეთ ნაირათ მოქმედებენ, რომ შესაძლებელია, იმათგან კიდევ რამე უბედურება შეემთხვეს საფრანგეთს...

ჩემი სახლის პატრონი, რომელიც თავიდან კოჭებამდი და კოჭებიდან თავიმი ალტაცებული ბონაპარტელია, ამ უკანასკნელ ამორჩევით აღტაცებულია. ის მარწმუნებს, რომ ამ ორი თვის განმავლობაში „პატარა ბადანგე“ პარიჟში შემობრძანდება.

— ნეტავი თქვენ! მეტი რაღა გინდათ! — ღიანაცო, მიბასუბა: წარმოიდგინეთ ჩემი მდგომარეობა: სანამ ნაპოლეონი გეყავდა, ერთი ოთახი არ მქონია დაუჭერელი, ყველა გაქირავებული იყო; და რა რომ ეს რესპუბლიკა გავსდეს, მსაქეთ ნახევარი კვარტრა ცარიელია. — საწყალი შამპორის მზარეული, როგორ ნატრულობს თურმე თავის ბატონის გამეფებას, წარმოიდგინეთ იმის მდგომარეობა: ეხლა, როგორც ამბობებენ, ხუთი ათასი ფრანკის მეტი არა აქვს შემოსავალი და შამპორი რომ გამეფდება, მაშინ უკანასკნელი ოცი ათასი მიინც ექნება!

ეს კვარა სწორეთ დიდი პროცენტების კვირა: ამას წინათ გასამართლეს ერთი სომეხი მსტანიკ-მარკაროანცი, რომელსაც, როგორც პროცენტსიდან ამოიჩნდა, დაახლოებითი კავშირი ჰქონია ნებარ-შაშასთან (ინგლისში მსმალის ელითან), ზოგიერთ ნაპოლეონის მინისტრებთან და ჟურნალისტებთანაც. ამ ძლიერ ნიჭიერ ახალგაზდა სომეხს ისეთ ნაირათ ეჭირა თურმე თავი, რომ ყველას ეგონა, რომ ის ძალიან შეძლებული კაცი იყო და დღეს თუ ხვალ იმის გამინის-

ტრებას მოელოდნენ მსმალეთში. იმის დანაშაული მდგომარეობს იმაში, რომ თვალმარალიტის მალაზიაში ნისიათ იღებდა აღმასებს და აგირავებდა. ამნაირათ ერთ მილიონამდი ვალი დაედვა. ბოლოს ეს ოინი შეუტყვეს, დაიჭირეს, გასამართლეს და მსმალეთის მინისტრის მაგივრათ, საპრობილის ტუსაღათ გახადეს ხუთი წლის ვალით. ამას გარდა ერთი პროცესი იყო დუელის თაობაზე, რომელიც რუმინის ორ თავადთ შუა მოხდა აქ მონტენბლოს ტყეში: ამ დუელში ერთი მოკვდა და მეორე აგრეთვე ხუთი წლით ვირების აბანოში ჩააწყვიდეს.

მაგრამ ყველაზე უფრო შესანიშნავი პროცესი ჯერ კიდევ არ გათავებულა: ერთი ვილაც ჰოლანდიელი აფიცარი გამოჩნდა, რომელიც ამტიცებს, რომ ნამდვილი შთამამავალი დიდი რევოლუციის დროს მოკლულის საფრანგეთის მეფის, ლუი მეექვსემეტესი, გრაფა შამპორი კი არაა, მეფარო, და მამასადამე ყველა ის უფლებები და მეგვიდრეობა, რომელიც შამპორს დაუსაკუთრებია, მე მეკუთვნისო.

იტორიიდან ვიცით, რომ, როდესაც მეოსალიდამ გაპარული ლუი XVI დაიჭირეს, პარიჟში მოიყვანეს, ტამბლში დააწყვიდეს და მერე გილიოტინით მოსტრეს თავი. იმას დარჩა ეაჟი, რომელიც, როგორც ამბობენ, საპრობილემში მოკვდაო. მაგრამ, როგორც ეხლა ამოჩნდა, იმის მაგივრათ ვილაც სხვა ემწეილი ჩაუწყვიდეიათ საპრობილემში და ის კი ჩუმათ გაუპარებიათ ბერმანიაში. აი, ამ გაქცეული ლუი მეჩვიდმეტის შეილობას ჩემულობს ეს ჰოლანდიელი აფიცარი და, როგორც ამბობენ, ნამდვილი საბუთებიც აქვსო და ძალიანაც ჩამოგავს ბურბონებსაო. იმის ადვოკატი შულ-ჟაერაა.

მსეც ახალი პრედენტი შეეძინა საფრანგეთის ტახტს. ამბობენ კია, რომ ის რესპუბლიკელი არისო. მაგრამ ყველა პრედენდენტი, სანამ უფლებას ჩაიგდებს ხელში, განა რესპუბლიკელი არ არას...

ს. მესი.

ერთი პატარა ბიჭი ვერძე შემჯავათ მოდიოდა თურმე, მონი დიდი თავადები შეხედდნ ამ ბიჭსა და ჰკითხეს: ულაცია თუ ჰაკი ბიჭო, ვგვირიო? მოგზაურმა ხმა არ გასცა მაშინ; მაგრამ გავიდა თუ არა წყალზედ, რომელიც იქვე ჩალიოდა, დაუძახა თავადებს: რას მობრძანებლით, შეი კიმიო? — აი იმასა, ულაცია თუ ჰაკი ვგ შენი ვირიო. — ჰაკი გახლავს, შეი კიმიო. — მამ წელან რათ არ გვიპასუხე, რღა წყალს გაღმა გასელა დაგპირდა? — თქვენი შემეშინდა ბატონებო, გადმოუძახა კნიაზებს ღიმილით, პატარა გესლიანმა.

მონი მოწამეა მოსამართლის წინ მოსამ: — მარი იყო ამა და ამ დღეს თუ არა? პირველი: რაეცი ბატონო! მე რომ გამოვედი ვიქტირე ბეგრი, მაგრამ არსად კი არა დამინახავს. მეჩემე მოსამართლე მეორესა ჰკითხავს ამავეს: ჰიმე! რაეა არ იყო, ბატონო! ასეთი ზიზინ-ზიზინი გაპქანდა, სულ ცადა მიწას აქცეედა.

ამას წინათ ერთი საპატრო კაცი მუთათის სტანციაზედ გაულახავთ. მაშინ არაფერი, და სურამა რომ მოვიდა თურმე ძლიან გული მოსვლოდა. დაწყველვს ღმერთმა ამნაირი გულის სიფიცე!

განცხადება

ბერენშტადის და მართანოვის წიგნების მაგაზინში და იენანოვის ბიბლიოთეკაში, თფილისის, და ლორთქიფანიძისაში, მუთათის, ისეიღება რუსული წიგნი: მუთათისის მაზრის სამსაჯულო. პროცესი ნ. ი. ნიპოლამისა, რომელსაც მაზრის სამსაჯულოს შეურაცხყოფას აბრალევენ. ფასი ორი რუბლი. მაქაქს გარეთლებს შეუძლიანთ ორი ორ-შაურიანი ფოჩის მარკა გამოგზავნონ ამ წიგნის ფასად. იენანოვის ბიბლიოთეკაში ისეიღება მართულ-ფრანკო-რუსული ლექსიკონი, შედგენილი ი. კოტინიანცისაგან. ფასი მართი აბაზი

Table with multiple columns: რაინის გზა, დილა, საღამო, ცეცხლის ბეგები, ფოშა, ბირჟა, თფილისის მაზანდა, სახაზინო განცხადებები. Includes sub-tables for 'ა) თფილისიდან' and 'ბ) თფილისისკენ'.